

Sygn. akt V KZ 19/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **K. M. i X. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 czerwca 2019 r.,

zażalenia oskarżycielki prywatnej

na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego VII Wydziału Karnego -

Odwoławczego Sądu Okręgowego w O.

z dnia 26 marca 2019 r., sygn. akt VII Ka [...],

o odmowie przyjęcia kasacji,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

**uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę do dalszego
procedowania Prezesowi Sądu Okręgowego w O.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt VII Ka [...], utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 marca 2018 r., sygn. akt II K [...], uniewinniający K. M. i X. M. od popełnienia zarzucanych im czynów. Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem oskarżycielka prywatna M. K. odebrała w dniu 11 października 2018 r. Na wniosek o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu do sporządzenia kasacji, zarządzeniem z dnia 10 grudnia 2018 r. wyznaczono jej pełnomocnika z urzędu, który w dniu 10 stycznia 2019 r. przedłożył Sądowi opinię o braku podstaw do wywiedzenia kasacji od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego. Oskarżycielka prywatna pismem z dnia 14 stycznia 2019 r., które odebrała 1 lutego 2014 r., została poinformowana o opinii pełnomocnika

oraz o możliwości ustanowienia pełnomocnika z wyboru do sporządzenia kasacji w terminie 30 dni od otrzymania wskazanej informacji. M. K. w dniu 6 lutego 2019 r. do Sądu Okręgowego w O. skierowała osobistą kasację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 4 września 2018 r., sygn. akt VII Ka [...] (k. 832-833 akt sprawy), wraz z drugim pismem, w których zawarła też krytyczne uwagi pod adresem przydzielonego jej pełnomocnika z urzędu, co potraktowano jako wniosek o wyznaczenie nowego pełnomocnika. Zarządzeniem z dnia 11 lutego 2019 r. upoważniony sędzia VII Wydziału Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w O. wniosku tego nie uwzględnił. W dniu 15 lutego 2019 r. do Sądu Okręgowego w O. wpłynęło z Sądu Rejonowego w K. przesłane tam przez oskarżycielkę prywatną pismo o treści tożsamej jak jej osobista kasacja. Następnie zarządzeniem z dnia 26 marca 2019 r. Zastępca Przewodniczącego VII Wydziału Karnego - Odwoławczego Sądu Okręgowego w O. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji złożonej przez oskarżycielkę prywatną, w uzasadnieniu stwierdzając, że „oskarżycielka prywatna nie przedłożyła kasacji, zgodnie z wytycznymi określonymi w art. 526 § 2 k.p.k. – sporządzonej i podpisanej przez pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym, w terminie określonym w art. 524 § 1 k.p.k.”.

Oskarżycielka prywatna przesłała do Sądu Okręgowego w O. pismo datowane 15 kwietnia 2019 r., z którego wynika, że nie zgadza się z wyrokami Sądu Rejonowego i Sądu Okręgowego, jak też również ze wspomnianym zarządzeniem z dnia 26 marca 2019 r. Pismo to zostało przedstawione Sądowi Najwyższemu jako wniesione w terminie zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie należało uwzględnić, mimo że jego autorka nie wskazała konkretnych powodów, dla których kwestionuje przedmiotowe zarządzenie.

Zgodnie z art. 526 § 2 k.p.k. istnieje tzw. przymus adwokacko-radcowski dla sporządzenia i podpisania kasacji. W myśl tego przepisu jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem

albo radcą prawnym. Jak wspomniano, o możliwości (potrzebie) ustanowienia pełnomocnika z wyboru do sporządzenia kasacji w określonym terminie oskarżycielka prywatna została poinformowana pismem z dnia 14 stycznia 2019 r. Rzecz jednak w tym, że to pouczenie nie znosiło obowiązku wezwania oskarżycielki prywatnej do usunięcia braku formalnego jej osobistej kasacji poprzez złożenie w określonym terminie kasacji sporządzonej i podpisanej przez pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym, z pouczeniem, że w przeciwnym razie kasacja zostanie uznana za bezskuteczną. O obowiązku takiego wezwania i pouczenia wyraźnie świadczy treść powołanego w zaskarżonym zarządzeniu art. 530 § 2 k.p.k., w którym wskazano, że przyjęcia kasacji odmawia się m.in. gdy zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 120 § 2 k.p.k., który to przepis nakazuje udzielenia zainteresowanemu stosownego pouczenia. Także w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano, że brak pouczenia, o którym mowa w art. 120 § 2 zd. 2 k.p.k., należy traktować jako brak pouczenia uczestnika postępowania o ciężących obowiązkach i przysługujących uprawnieniach, w związku z czym brak ten – stosownie do treści art. 16 k.p.k. – nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych (postanowienie z dnia 21 lipca 2005 r., V KZ 27/05, OSNKW 2005, z. 10, poz. 101).

Wobec niedopełnienia w Sądzie Okręgowym w O. powyższego obowiązku, zaskarżone zarządzenie należało uchylić. W toku dalszego procedowania w tym Sądzie należy obowiązek ten dopełnić, zaś dalsze decyzje podjąć stosownie do postąpienia oskarżycielki prywatnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.